

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 kwietnia 2023 r.
sprawy **I. M. i D. M.**
skazanych z art. 286 § 1 k.k.,
z powodu kasacji wniesionych przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w Sosnowcu
z dnia 11 października 2022 r., sygn. akt V Ka 166/22,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Sosnowcu
z dnia 23 grudnia 2021 r., sygn. akt IX K 1255/18,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasacje jako oczywiście bezzasadne,**
- 2. zasądzić od skazanych I. M. i D. M. na rzecz oskarżycieli posiłkowych K. M. i G. M. po 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3. obciążyć skazanych kosztami postępowania kasacyjnego w częściach na nich przypadających.**

UZASADNIENIE

I. M. i D. M. zostali oskarżeni o to, że w dniu 23 listopada 2017 r., w S., działając wspólnie i w porozumieniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadzili w błąd H. M. w ten sposób, że w piśmie adresowanym do Spółdzielni Mieszkaniowej z dnia 23 listopada 2017 r., dotyczącym zwrotu wkładów, wpisali w treść przedmiotowego pisma numer konta bankowego należącego do I. M. jako właściwy do wypłaty wkładów należnych pokrzywdzonemu H. M., a następnie przedłożyli je

do podpisu pokrzywdzonemu, czym doprowadzili go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie łącznej 193 000,00 złotych, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Sosnowcu, wyrokiem z dnia 23 grudnia 2021 r., sygn. akt IX K 1255/18, uznał oskarżonych za winnych zarzuczonego im czynu, wypełniającego znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. i za to na mocy art. 286 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 37a k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1 i 1a pkt 1 i § 2 k.k. oraz art. 35 § 1 k.k., wymierzył obojgu oskarżonym kary po roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Jednocześnie, na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k., zwolnił ich z obowiązku uiszczania na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy w Sosnowcu po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonych i pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych, wyrokiem z dnia 11 października 2022 r., sygn. akt V Ka 166/22:

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- a) w miejsce kary ograniczenia wolności orzeczonej wobec oskarżonych w pkt. 1 wymierzył im kary po 2 lata pozbawienia wolności,
- b) zasądził od oskarżonych D. M. i I. M. na rzecz oskarżycieli posiłkowych K. M. i G. M. po 2520 zł zastępstwa procesowego przed Sądem I instancji,

2. w pozostałej części utrzymał w mocy zaskarżony wyrok;

3. zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego w kwotach po 10 zł i opłaty za obie instancje w kwotach po 300 zł.

Od tego wyroku obrońca skazanych wniósł kasację. Zaskarżył go w całości i zarzucił:

„1. rażąco obrazę prawa materialnego, a to art. 286 § 1 k.k., poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie przejawiające się w jednostronnej, bo nieuwzględniającej istotnych warunków umowy zamiany, jaką oskarżeni I. M. i oskarżony D. M. zawarli z pokrzywdzonym H. M. i niesłuszne przypisanie oskarżonym działania w zamiarze bezpośrednim o charakterze kierunkowym, podczas gdy w przedmiotowej sprawie oskarżeni I. M. i D. M. dokonali rzeczywistej zamiany lokali mieszkalnych, będących przedmiotem umowy zamiany, którą zawarli

z pokrzywdzonym i rzeczywistej spłaty świadka K. Ś. kwotą 50.000,00 złotych za wiedzą i zgodą pokrzywdzonego H. M.,

2. rażącą obrazę przepisów postępowania, a to art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 404 § 2 k.p.k., która rzutowała na rozstrzygnięcie sprawy poprzez niedostateczną, całkowicie powierzchowną ocenę zarzutu apelacji dotyczącego rażącego naruszenia przepisów postępowania, a to art. 404 § 2 k.p.k., która miała wpływ na wynik sprawy poprzez zaniechanie prowadzenia sprawy od początku w terminie 31 sierpnia 2020 r., chociaż od uprzedniego terminu rozprawy, który odbył się 24 października 2019 r., upłynęło aż 10 miesięcy,

3. rażącą obrazę przepisów postępowania, a to art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k., która rzutowała na rozstrzygnięcie sprawy poprzez zupełnie szablonowe, niejasne i

pozbawione pogłębionej, wnikliwej i całościowej oceny zarzutu apelacyjnego w zakresie naruszenia art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez brak wnikliwej i całościowej oceny zeznań pokrzywdzonego H. M. w toku postępowania, w tym przede wszystkim poprzez brak oceny jego zeznań składanych w toku postępowania przygotowawczego, chociaż pomiędzy zeznaniami złożonymi w dniu 14 czerwca 2018 r. a zeznaniami złożonymi w dniu 19 lipca 2018 r. zachodzą niezwykle istotne sprzeczności, dodatkowo spotęgowane sprzecznymi z nimi nagraniami rozmów z grudnia 2017 r., które niestety nie zostały wyjaśnione.”

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu I instancji, oraz przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o ich oddalenie jako bezzasadnych w stopniu oczywistym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacje są oczywiście bezzasadne, co uzasadnia ich rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszym zarzucie skarżący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi rażące naruszenie prawa materialnego, poprzez niestuszne zastosowanie art. 286 § 1 k.k.

do zaistniałej w sprawie sytuacji zamiany mieszkań pomiędzy oskarżonymi a pokrzywdzonym. Abstrahował przy tym od faktu, że choć Sąd II instancji zmienił orzeczenie Sądu I instancji, to dokonane w wyroku Sądu Rejonowego ustalenia odnośnie do charakteru przypisanego oskarżonym czynu utrzymał w mocy. W postępowaniu odwoławczym Sąd nie przeprowadzał zatem subsumpcji zachowania oskarżonych pod normę prawną z art. 286 § 1 k.k., a uczynił to Sąd Rejonowy. Stoi to na przeszkodzie postawieniu w kasacji skutecznego zarzutu naruszenia art. 286 § 1 k.k., skoro kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wyroku Sądu odwoławczego, a nie sądu *meriti* i czyni powyższy zarzut niekasacyjnym (art. 519 k.p.k.).

Drugi zarzut, dotyczący powierzchownego rozpoznania apelacyjnego zarzutu uchybienia przez Sąd I instancji zasadzie koncentracji materiału dowodowego, zawiera argumentację wziętą pod uwagę i prawidłowo rozpoznaną w postępowaniu apelacyjnym. Nawet jeśli przyjąć, że z uwagi na wielomiesięczną przerwę między terminami rozprawy (wynikającą z sytuacji epidemicznej w kraju), zasadne było prowadzenie jej przez Sąd Rejonowy od początku w dniu 31 sierpnia 2020 r., skarżący, ani w apelacji, ani w kasacji, nie wykazał, jaki wpływ na treść wyroku wywarło kontynuowanie przez Sąd postępowania po długiej przerwie. Tymczasem naruszenie przepisu art. 404 § 2 k.p.k., poprzez zaniechanie prowadzenia rozprawy od początku po odroczeniu, nie stanowi przyczyny uchylenia wyroku bez wykazania przez stronę, że uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku, i to wpływ niekorzystny dla strony podnoszącej zarzut takiego uchybienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2010 r., IV KK 150/10). Ponadto, słusznie Sąd Okręgowy zauważył, że zeznania osób przesłuchanych przed kwestionowanym czasem odroczenia, choć ważne, nie były ani jedynymi, ani najważniejszymi dowodami w sprawie, gdyż nie mniej istotne dla rozstrzygnięcia okazały się dowody z dokumentów oraz nagrania rozmów telefonicznych oskarżonych z pokrzywdzonym. Nie doszło zatem do naruszenia koncentracji materiału dowodowego, uniemożliwiającego jego prawidłową końcową analizę i ocenę treści zeznań w kontekście później przeprowadzonych dowodów.

Nie sposób się wreszcie zgodzić z tezą trzeciego zarzutu kasacyjnego, że Sąd odwoławczy nierzetelnie rozpoznał zarzut naruszenia art. 410 k.p.k. w zw. z

art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 4 i 7 k.p.k., poprzez mało wnikliwą i nieobejmującą całości materiału ocenę zeznań pokrzywdzonego, złożonych w toku postępowania. Sąd Okręgowy na str. 8 uzasadnienia wyroku szeroko i wyczerpująco odniósł się do powyższych kwestii, wskazując, dlaczego nie doszło do uchybienia wskazanym w zarzucie przepisom. Wyraził przy tym pełną aprobatę dla oceny zeznań pokrzywdzonego, zawartej w orzeczeniu pierwszoinstancyjnym, a opartej na prawidłowej i wyczerpującej analizie materiału dowodowego.

O naruszeniu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd nie rozważył wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym (w ogóle się do nich nie odniesie), zaś o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnosząca się do określonego zarzutu lub wniosku apelacji, albo też argumentacja ta wprawdzie jest, ale ogólnikowa, schematyczna i nie ustosunkowująca się do istoty zarzutów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2022 r., IV KK 341/22). Żadna z tych sytuacji w niniejszej sprawie nie miała miejsca, toteż trzeci zarzut kasacyjny również trzeba ocenić jako bezzasadny.

Nie znajdując podstaw do uwzględnienia niniejszej kasacji, należało oddalić jako bezzasadną w stopniu oczywistym.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. nie znajdując uzasadnionych podstaw do zwolnienia skazanych od ich ponoszenia (art. 624 § 1 k.p.k.). Z kolei wysokość kosztów zastępstwa procesowego na rzecz oskarżycieli posiłkowych (za pisemną odpowiedź na kasację) ustalono zgodnie z treścią § 12 ust. 1 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[SOP]

[f.n]

